

3. DANI INDUSTRIJSKE BAŠTINE GRADA SISKA

14/09-03/10/2015

GRADSKI MUZEJ SISAK
GRADSKA GALERIJA STRIEGL
KONZERVATORSKI ODJEL U SISKU
Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

DANI EUROPSKE BAŠTINE 2015
EUROPEAN HERITAGE DAYS 2015

SISAK

3. DANI INDUSTRIJSKE BAŠTINE GRADA SISKA

14/09-03/10/2015

SUORGANIZATORI:

Gradski muzej Sisak
Gradska galerija Striegl
Konzervatorski odjel u Sisku,
Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

POKROVITELJI:

Ministarstvo kulture
Sisačko-moslavačka županija
Grad Sisak

PARTNERI:

Turistička zajednica grada Siska
Foto galerija „Siscia Obscura“ Sisak
Umjetnička akademija u Splitu,
Odsjek za konzervaciju - restauraciju
Športsko rekreacijski centar Sisak
Mlin i pekare d.o.o. Sisak
Brodocentar Sisak d.o.o.

MEDIJSKI POKROVITELJ:

Večernji list

SPark – MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O OČUVANJU PARKOVA SKULPTURA NA OTVORENOME (14. 9. – 16. 9. 2015.)

Manifestacija *3. Dani industrijske baštine grada Siska* započet će međunarodnim interdisciplinarnim skupom SPark: Conservation of Sculpture Parks. Skup se održava od 14. do 16. rujna u Sisku, a zajednički ga organiziraju Umjetnička akademija u Splitu (Odsjek za konzervaciju - restauraciju), Muzej suvremene umjetnosti Zagreb i Institut za konzervatorsko-restauratorske znanosti u Kölnu. Podršku u organiziranju konferencije pružaju Gradski muzej Sisak, Gradska galerija Striegl, Konzervatorski odjel u Sisku Ministarstva kulture RH i Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Konferencija je vezana uz projekt zaštite i očuvanja Parka skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika "Željezara Sisak" u kojem Odsjek za konzervaciju-restauraciju splitske Akademije sudjeluje od 2012. godine, a koji za Sisak ima veliko značenje. U Sisku se, naime, nalazi jedinstven park skulptura koji čini trideset osam skulptura na otvorenome što su ih, između 1971. i 1990. godine, izradili istaknuti umjetnici – sudionici Kolonije likovnih umjetnika „Željezara Sisak“. Park skulptura nastalih u sklopu Željezarine likovne kolonije predstavlja važan dio sisačke industrijske baštine pa se konferencijom obilježava i **EUROPSKA GODINA INDUSTRIJSKE I TEHNIČKE BAŠTINE**. SPark: Conservation of Sculpture Parks okupit će ugledne stručnjake iz cijelog svijeta koji će, udruživši svoje znanje i iskustvo, ponuditi rješenja i odrediti smjernice za čuvanje, zaštitu i restauriranje zbirke skulptura na otvorenome, uključujući sisački Park skulptura. Program skupa i više o konferenciji moguće je pronaći na: <https://spark2015sisakhr.wordpress.com/>.

IZLOŽBA PUT KULTURE ŽELJEZA SISKA I BANOVINE (14. 9. 2015. – 3. 10. 2015.)

Otvorenie u ponedjeljak, 14. 9. 2015., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak

ORGANIZATORI: Gradski muzej Sisak i Konzervatorski odjel u Sisku

AUTORI: skupina autora

Otvoreno u radno vrijeme Gradskoga muzeja Sisak

Izložbom Put kulture željeza prezentira se bogato naslijede korištenja i prerade željeza na ovim prostorima. Područje Zrinske gore, Trgovske gore na prostoru Hrvatske i Majdanske planine na prostoru Bosne i Hercegovine bogato je nalazište ruda, osobito željezne rude. Blizina rijeka Save, Une, Sane i Japre omogućila je transport rude i proizvoda. Upravo ta činjenica utjecala je na kontinuitet korištenja toga resursa od prapovijesti do današnjih dana. O tome najbolje svjedoče brojni arheološki ostaci od prapovijesti do srednjega vijeka kao i novovjekovni primjeri industrijske baštine vezane uz ovaj resurs. Najznačajnije je arheološko nalazište današnji Sisak. U razdoblju željeznoga doba ovdje se razvilo značajno središte Selestika, a veze s rudonosnim područjem zabilježene su na brojnim lokalitetima na potezu prema predjelima Banovine i sjeverozapadne Bosne. U rimsko doba Siscija upravo zbog svojega položaja, blizine izvori željezne rude, postaje jedan od najznačajnijih gradova carstva. Osim značajnih nalaza s područja Siska, prezentiraju se i druga nalazišta vezana uz ovaj resurs: kovačnice, zatim talionice u Velikoj Vranovini u Topuskome, kompleks visokih peći u Bešlincu na području Dvora. S obzirom na to da je prerada željeza bila važna gospodarska grana sve do suvremenoga doba, bit će prezentirana i djelatnost Metalurškoga kombinata Željezare Sisak i njegova uloga u razvoju grada i njegove okolice.

IZLOŽBA NACRTI IZ MODERNOG KARLOVCA Ostavština građevinske tvrtke Nikole Marića (17. 9. 2015. – 3. 10. 2015.)

Otvorenie u četvrtak, 17. 9. 2015., u 19:00 sati,
Holandska kuća, Rimska 10, Sisak

AUTOR: Igor Čulig, Gradski muzej Karlovac

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Građevinar Nikola Marić podrijetlom je iz Kostajničkoga Majura. U Petrinji završava nižu gimnaziju, a godine 1915. maturira na Realnoj gimnaziji u Karlovcu. Studij na Tehničkoj visokoj školi u Pragu započeo je 1915., a kao sudionik Prvoga svjetskog rata godine 1917. nalazi se u Galiciji. Diplomirao je 1921. godine. Obveznu državnu službu od 1922. do 1924. provodi u Hrvatskoj Kostajnici. Položivši stručni državni ispit, osniva svoje prvo građevinsko poduzeće. Godine 1986., kada je prodana obiteljska kuća vodećega karlovačkog graditelja međuratnoga razdoblja, Nikole Marića, na tavanu je nađena zaostala poslovna građa koja je, posredstvom tadašnjega Gradskog ureda za urbanizam, poklonjena Gradskomu muzeju Karlovac. Izložbom se predstavljaju projekti koje potpisuju vodeći graditelj modernističkoga Karlovcia i njegovi suradnici. Projekte se može razvrstatи kao stambene, javne, industrijske i, kratkoće izraza radi, infrastrukturne (primjenjena geodezija, hidrogradnja, energetski objekti...).

SISAK

I. SISAČKI FESTIVAL PIVA POVODOM 160. GODIŠNICE SISAČKE PIVOVARE

OBILAZAK RUTA SISAČKIH PIVOVARA

Subota, 19. 9. 2015., 10:00 – 12:00 sati,
Stara pivovara, Obala Ruđera Boškovića 2, Sisak

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Ruta započinje od Stare pivovare, Obala Ruđera Boškovića 2 (dan danstveno poslovni objekt), a završava kod Nove pivovare (dan Klizalište Zibel), Gundulićeva bb.

Ruta sisačkih pivovara nastoji prezentirati tradiciju proizvodnje piva u gradu Sisku od 1855. godine. Tada je u grad stigao Čeh Novak, koji je pokrenuo proizvodnju u zgradama što postoji do današnjeg vremena i predstavlja najstariji industrijski pogon u gradu. Ta je pivovara tijekom povijesti mijenjala vlasnike da bi krajem 19. stoljeća došla u vlasništvo bogate sisačko-zagrebačke obitelji Alexander, koja je bila i vlasnik Zagrebačke pivovare. Navedena obitelj odlučila je modernizirati proizvodnju te 1912. godine osniva novu pivovaru na području grada pod nazivom Zibel. Danas su od te pivovare očuvani podrumi koji svojom monumentalnošću ocrtavaju mogućnosti i snagu nekadašnje tvornice.

SISAČKI FESTIVAL PIVA

Subota, 19. 9. 2015., u 17:00 sati, Ulica S. i A. Radića, Sisak

U centru grada Siska posjetitelji će na jednom mjestu moći kušati i kupiti vrhunска piva koja su s posebnom ljubavlju proizveli mali domaći craft pivari, upoznati pivare i naučiti detalje o samoj proizvodnji piva. Festival se organizira povodom obilježavanja 160. godišnjice početka rada prve sisačke pivovare i početka proizvodnje sisačkoga piva.

KONCERT: BELFAST FOOD

Subota, 19. 9. 2015., u 21:30 sati, Ulica S. i A. Radića, Sisak

Sisačka pivovara

PREDAVANJE ŽELJEZNIČKI KOLODVOR SISAK

Srijeda, 23. 9. 2015., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak

PREDAVAČI: Neda Staklarević i Tamara Štefanac,
Tehnički muzej Zagreb – Željeznički muzej Zagreb

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Tehnički muzej u Zagrebu pripremio je tijekom 2014. g. izložbu i monografiju *Željeznički kolodvori u Hrvatskoj*. U sklopu istraživanja dvadeset najznačajnijih željezničkih kolodvora u Hrvatskoj u pet regionalnih područja obraden je i Željeznički kolodvor u Sisku. Autorice projekta u Sisku apostrofirat će posebno Željeznički kolodvor u Sisku, koji je zajedno sa Zapadnim kolodvorom u Zagrebu najstariji hrvatski željeznički kolodvor. Kompleks kolodvorskih zgrada ocrtava njegovu važnost tijekom povijesti, od 1862. godine, kada je i otvoren, do današnjega vremena.

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA INDUSTRIJSKA BAŠTINA GRADA SISKA

Otvorenje u petak, 25. 9. 2015., u 12:00 sati,
Fotogalerija „Siscia Obscura“, Ivana Kukuljevića
Sakcinskog 2, Sisak

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak i Fotogalerija Siscia Obscura

Izložbom će se prezentirati fotografije četvero poznatih hrvatskih fotografa (Stanko Abadžić, Miroslav Arbutina – Arbe, Janko Belaj i Damir Matijević) koji su nekoliko tjedana boravili u Sisku i fotografirali prostore industrijske baštine od riječne luke, staroga parnog mlinu Mije Popovića, pogona rafinerije Shell, Željezničkoga kolodvora u Sisku, Tvornice Segestica 1919. d. o. o. itd. Vizualna komponenta prezentacije izuzetno je bitna, stoga će pogled na taj segment iz perspektive četvero hrvatskih fotografa predstavljati viđenje industrijske baštine ljudi koji nisu iz grada, već u njemu gostuju. Mogućnost korištenja njihova pogleda na grad može dati korisne informacije u budućem promišljanju prezentacije industrijske baštine grada.

RAZGLEDAVANJE BRODOCENTAR SISAK D.O.O.

Subota, 26. 9. 2015., 10:00 – 12:00 sati,
Brodocentar Sisak d.o.o., Galdovačka 4, Sisak

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak i Brodocentar d. o. o.

Brodocentar Sisak d. o. o. jedino je riječno brodogradilište u Hrvatskoj, a nastavlja tradiciju još s početka 19. stoljeća. Primarna je djelatnost Brodochentra Sisak d. o. o. izgradnja, remont i održavanje svih vrsta plovnih objekata, od motornih brodova, teglenica i skela do pontona i lučkih pristana. Trenutno se ovdje obnavlja brod Biokovo, najpoznatiji brod sisačke riječne flote, koji će nakon restauracije biti postavljen na rijeci Kupi u centru grada i služiti kao međunarodno pristanište.

Brodogradilište nekad i danas

PREDAVANJE PROJEKT DARWIN – EKOSUSTAV VOJARNE NIEL, BORDEAUX

Ponedjeljak, 28. 9. 2015., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak

PREDAVAČ: Jean-Pierre Brossard

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Jean-Pierre Brossard konzultant je koji je radio na nizu razvojnih projekata, pogotovo na području kulture. Njegova je temeljna ideja da kulturni i umjetnički projekti imaju socijalnu dimenziju. Svoju ideju inkorporirao je u Projekt **DARWIN ECOSYSTEM** u sklopu vojarne Niel u Bordeauxu, gdje je danas koordinator projekta *The Origin of Spaces* čiji je cilj prikupljanje dobre prakse u „dijeljenju prostora“, odnosno formiranju zajedničkih radnih prostora, koji služi za transferiranje specifičnih znanja. Projekt je 2013. godine dobio nacionalnu Nagradu za arhitekturu i umjetničke prakse usmjerene prema zajednici (civic architecture) u Francuskoj. Čak četiri godine radio je s hrvatskim organizacijama u Zagrebu, Puli i drugim gradovima na po-

družu kulture, socijalnoga rada i urba-noga vrtlarstva. Njegovo je predavanje iznimno interesantno za upoznavanje mogućnosti korištenja zapuštenih industrijskih objekata u svrhu razvoja i formiranja novih radnih prostora.

Projekt Darwin
ecosystem u
sklopu vojarne
Niel u Bordeaux

PREDAVANJE VIRTUALNI MUZEJ KARLOVAČKE INDUSTRije, <http://vmki.web.link2.hr/>

Četvrtak, 1. 10. 2015., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak
PREDAVAČ: Igor Čulig, Gradski muzej Karlovac
ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Virtualni muzej karlovačke industrije izdanak je Gradskoga muzeja Karlovac, muzejske ustanove osnovane 1904. godine. Virtualni je muzej osnovan 2014. godine kako bi u virtualnoj sferi prevladao fizička ograničenja u prikupljanju i prezentaciji artefakata te dokumentiraju proizvodnih procesa i prostora, kao i u pozicioniranju čitavih spomeničkih kompleksa u društveno-povijesni kontekst te na kulturno-turističku kartu. U središtu su pozornosti karlovački proizvodi i sredstva za proizvodnju koja su bila u karlovačkoj uporabi. Veze nastale s drugim gradovima i sredinama, nastale poslovnim odnosima, nadopunjaju pojam karlovačke provenijencije.

PREZENTACIJA RADOVI DIPLOMANATA ARHITEKTONSKOGA FAKULTETA U ZAGREBU

Petak, 2. 10. 2015., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak
ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Prezentacijom će biti obuhvaćeni radovi šestero studenata arhitekture (Sven Sorić, Ana Grgurač, Aleksandar Matijašević, Dino Mišković, Ivona Krnjaić, Iva Madjanović) koji su diplomirali na temu prenamjene i iskorištanja industrijske i arheološke baštine.

RAZGLEDAVANJE MLIN I PEKARA D.O.O. SISAK / MLIN POPOVIĆ

Subota, 3. 10. 2015., 10:00 – 12:00 sati,
Mlin i pekara d. o. o., Kralja Zvonimira 24, Sisak
ORGANIZATORI: Gradski muzej Sisak i Mlin i pekare d. o. o.

Mlin i pekara d. o. o. Sisak danas je jedno od najpropulzivnijih sisačkih poduzeća koje svojim proizvodima opskrbljuje grad Sisak i njegovu okolicu. Tradicija proizvodnje tvornice vezana je uz početak rada parnoga mлина građevinskog poduzetnika Mije Popovića od 20.-ih godina 20. stoljeća. Godine 1923. kupio je od gradske općine zemljište s velikim kanalom, koji je zatrpaо te počeo izgrađivati svoje tvornice. Najprije je podigao strojnu bravariju i stolariju te parnu pilanu. Nakon toga je izgradio paromlin koji je nosio naziv „Odra“, a 1932. godine podigao je i tvornicu parketa. Godine 1927. kupio je parnu ciglanu Vilka Becka, čime je osigurao vlastitu proizvodnju građevinskog materijala. Danas je od toga kompleksa ostao samo dio mlinu koji se nalazi u sklopu Mlina i pekare d. o. o. Sisak.

Mlin Mije Popovića

IZLOŽBA**JOSIP DIMINIĆ - SKULPTURE I CRTEŽI****(14. 9. - 30. 9. 2015)**

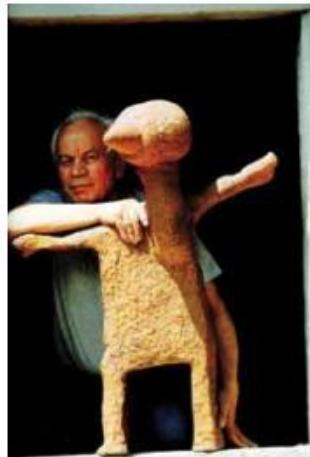
Gradska galerija Striegl, Rimska ulica 11, Sisak

ORGANIZATOR: Gradska galerija Striegl**RADNO VRIJEME:** utorak, četvrtak 10:00 – 19:00 sati,
srijeda, petak i subota 9:00 – 13:00 sati

Ova je izložba prva u nizu ciklusa izložbi umjetnika koji su sudjelovali u Koloniji likovnih umjetnika „Željezara Sisak“ 1971. - 1990. godine kojima će Gradska galerija Striegl nastojati u sljedećim godinama revalorizirati te iznova kontekstualizirati i predstaviti stvaralaštvo umjetnika čiji su radovi sastavni dio Parka skulptura Sisak, a samim time i sastavni dio likovno-

*Josip Diminić na likovnoj koloniji
Željezare Sisak*

Josip Diminić

ga i kulturnog identiteta grada Siska. Ovim ciklusom cilj je uspostaviti i značenjsku i sadržajnu vezu s kontinuitetom umjetničkoga stvaralaštva u Sisku koji je vezan uz djelovanje Kolonije likovnih umjetnika „Željezara Sisak“, ali s kritičkim naglaskom na sadašnje i zatećeno stanje. Veza Josipa Diminića sa Siskom počinje njegovim sudjelovanjem u Koloniji likovnih umjetnika „Željezara Sisak“ 1979. godine. Te je godine on u sklopu Kolonije realizirao dvije skulpture u metalu u suradnji s radnicima tadašnje Željezare pod nazivima Objekt I i Objekt II. Obje su skulpture sastavni dio Parka skulptura Sisak te je Objekt II tijekom 2014. godine i prva restaurirana skulptura tijekom III. konzervatorsko-restauratorske radionice u sklopu projekta Tvorница baštine Željezara Sisak u organizaciji Gradske galerije Striegl i Konzervatorskog odjela u Sisku. Izložba će formom presjeka rada predstaviti Diminićeve skulpture i crteže nastale u periodu od 1970. do 1995. godine.

**DIGITALNA PROJEKCIJA PARKA SKULPTURA
NASTALIH U SKLOPU KOLONIJE LIKOVNIH
UMJETNIKA „ŽELJEZARA SISAK“
(14. 9. - 30. 9. 2015.)**

0 - 24 sata, Gradska galerija Striegl, Rimska ulica 11, Sisak

ORGANIZATOR: Gradska galerija Striegl

Projekcijom Park skulptura Željezara Sisak prezentirat će se same skulpture te će javnost imati priliku upoznati se sa svim aktivnostima provedenima u sklopu zaštite, restauracije, konzervacije te interpretativnih i umjetničkih projekata vezanih uz Park skulptura. Projekcija će biti vidljiva u periodu 0 - 24 sata i neće ovisiti o radnom vremenu galerijskoga prostora.

SISAK

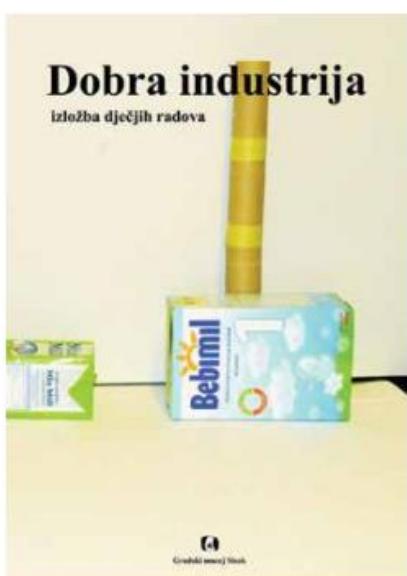
RADIONICA DOBRA INDUSTRIJA II
(14. 9. - 2. 10. 2015)

Gradski muzej Sisak, Tomislavova 10, Sisak

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Prijave za sudjelovanje, kao i svi upiti za dodatne informacije, mogu se dobiti putem adrese gradski-muzej-sisak@sk.t-com.hr ili pozivom na broj telefona Muzeja 044/811-811.

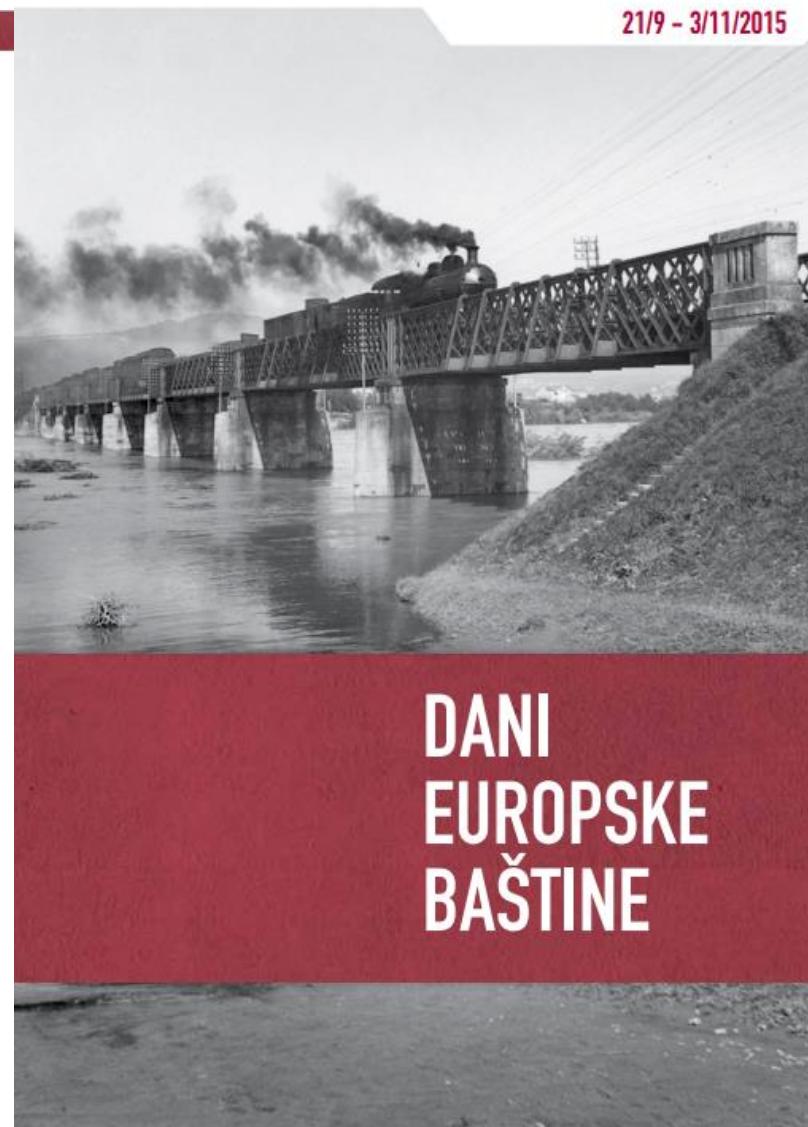
Cilj je radionice predstavljanje bogate industrijske baštine grada Siska na kreativan i zanimljiv način prilagođen mlađim dobnim skupinama.

Radionica je nastala u sklopu *Dana industrijske baštine grada Siska* 2014. godine i okupila je polaznike sisackih dječjih vrtića. Upravo je najmlada populacija grada ciljana skupina kojoj teži navedena radionica. Radionica će se održavati tijekom navedene manifestacije, a nakon toga radovi će biti predstavljeni na izložbi te popraćeni katalogom.

Radionica Dobra industrija

21/9 - 3/11/2015

**DANI
EUROPSKE
BAŠTINE**